

Treasurystatuut

rentree. thuis in Deventer

November 2017

BO besluitvorming d.d. 21 november 2017
RvC goedkeuring d.d. 28 november 2017

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Algemeen	4
1.2 Extern kader van het Treasurystatuut.....	4
1.3 Doel van het Treasurystatuut	4
1.4 Doelstelling van de treasury-functie	5
1.5 Opstellen, vaststellen, goedkeuren en wijzigen van het Treasurystatuut	5
1.6 Distributie.....	6
1.7 Accountantscontrole.....	6
1.8 Begrippen	6
2. Risicobeheer	7
2.1 Definitie.....	7
2.2 Doelstelling	7
2.3 Renterisicobeheer	7
2.4 Opslagrisico	7
2.5 Tegenpartijrisicobeheer	8
2.6 Liquiditeitsrisico.....	8
2.7 Herfinancieringsrisico (en beschikbaarheidsrisico)	9
2.8 Valutarisico	9
2.9 Juridisch risico.....	9
2.10 Operationeel risico	9
2.11 Productrisico en nieuwe producten	10
2.12 Risico-overschrijding	11
3. Financieringen	12
3.1 Definitie.....	12
3.2 Doelstellingen en richtlijnen financiering algemeen.....	12
3.3 Geborgde Financieringen (DAEB tak)	12
3.4 Niet-geborgde financieringen (niet-DAEB-tak) administratief)	13
4. Liquiditeitenbeheer & Beleggen	14
4.1 Definitie.....	14
4.2 Doelstellingen.....	14
4.3 Wettelijke bepalingen beleggingen	14
4.4 Overige richtlijnen liquiditeitenbeheer en beleggen.....	15
4.5 Betalingsverkeer	16
5. Relatiebeheer	17
5.1 Uitgangspunten	17
5.2 Huisbank	17
5.3 Gebruik bemiddelaars.....	17
6. Derivaten	18
6.1 Definitie.....	18

6.2 Richtlijn Derivaten	18
7. Administratieve Organisatie en Interne Controle.....	19
7.1 Uitgangspunten Administratieve organisatie en interne controle	19
7.2 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden	19
7.3 Besluiten	21
7.4 Transactievoorstellen	22
7.5 Interne en Externe Informatievoorziening	22
8. Ondertekening	24
Bijlage 1: Begrippenlijst.....	25

1. Inleiding

1.1 Algemeen

- 1.1.1 Dit Treasurystatuut is opgesteld op basis van de strategische en wettelijke kaders die zijn vastgelegd in het Reglement financieel beleid en beheer (verder: Reglement). Het Reglement is opgesteld om ervoor te zorgen dat de financiële continuïteit niet in gevaar wordt gebracht zodat Rentree haar volkshuisvestelijke doelstellingen blijvend kan realiseren. De specifieke kaders en richtlijnen voor de treasury-activiteiten zijn verder uitgewerkt en vastgelegd in dit Treasurystatuut.
- 1.1.2 Woningcorporatie Rentree te Deventer is een toegelaten instelling (TI) in de zin van de Woningwet. Rentree is een kapitaalintensieve organisatie en loopt derhalve risico's die samengaan met de noodzaak tot het aantrekken van vreemd vermogen en het uitzetten van middelen.
- 1.1.3 Treasury is het proces waarbij de huidige en toekomstige financiële posities en kasstromen en de hieraan verbonden financiële en operationele risico's, worden bestuurd en beheerst.
- 1.1.4 Treasury-activiteiten zijn de financierings- en beleggingsactiviteiten met het bijbehorende risicobeheer en tevens alle activiteiten die erop gericht zijn de huidige en de toekomstige financiële risico's in kaart te brengen en te beheersen.
- 1.1.5 De kaders, afspraken en procedures waarbinnen Rentree haar treasury-activiteiten uitvoert zijn vastgelegd in de volgende interne beheersinstrumenten, c.q. -kaders:
- de statuten van Rentree.
 - het Reglement financieel beleid en beheer (verder; Reglement);
 - het Treasurystatuut;
 - de Financieringsstrategie;
 - de Administratieve Organisatie/Interne Controle (AO/IC);
 - het Financieel Jaarplan, bestaande uit de Begroting en de Meerjarenbegroting (verder: MJB) en het Treasuryjaarplan;
 - een intern normenkader voor financiële risico's uit kasstromen- en/of balansratio's, dat is vastgelegd in een apart hoofdstuk in het Financieel Jaarplan;
 - een regulier overleg van de Treasurycommissie (TC) met bijbehorende risicorapportage.
- 1.1.6 Dit Treasurystatuut geldt mede voor de in bijlage A van het Reglement genoemde dochtermaatschappijen en Verbonden ondernemingen in de zin van de Woningwet, waarvan Rentree meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan. Indien afzonderlijke bepalingen in dit Treasurystatuut niet gelden voor de gehele organisatie maar voor onderdelen (bijvoorbeeld DAEB-tak, niet-DAEB-tak) zal dit apart worden aangegeven.
- 1.1.7 De *wettelijke bepalingen* met betrekking tot het beleggen van middelen en Derivaten zijn zowel opgenomen in dit Treasurystatuut als in het Reglement. In dit Treasurystatuut zijn naast de wettelijke bepalingen ook aanvullende richtlijnen opgenomen voor beleggen en Derivaten.

1.2 Extern kader van het Treasurystatuut

Rentree conformeert zich aan het extern kader voor toegelaten instellingen, wat onder meer (en niet limitatief) gevormd wordt door:

- het Burgerlijk Wetboek;
- de Woningwet;
- het Besluit Toegelaten instellingen Volkshuisvesting (verder: BTIV);
- de ministeriële Regeling Toegelaten instellingen Volkshuisvesting 2015 (verder: RTiV);
- de regels en normen van Waarborgfonds Sociale Woningbouw (verder: WSW);
- de regels en normen van de Autoriteit woningcorporaties (verder: Aw);
- de Governancecode Woningcorporaties;
- de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

1.3 Doel van het Treasurystatuut

Dit Treasurystatuut heeft tot doel nadere formele richtlijnen vast te leggen waarbinnen de treasury-activiteiten bij Rentree dienen plaats te vinden, waardoor financiële – en operationele risico's beheerst worden en een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk is. Het Treasurystatuut heeft door haar aard en

inhoud een langdurige werking. De normen die onderhoudsgevoelig zijn of een tijdsgebonden karakter hebben, zullen jaarlijks in een apart hoofdstuk bij het Financieel Jaarplan worden uitgewerkt en opgenomen.

1.4 Doelstelling van de treasury-functie

- 1.4.1 Alle treasury-activiteiten zijn ondergeschikt en dienend aan de missie en visie, zoals vastgelegd in het strategische beleid, de kerntaken en de doelstellingen van Rentree op het terrein van de volkshuisvesting.
- 1.4.2 De treasury-functie levert een bijdrage aan de hoofddoelstellingen van het financieel beleid en beheer van Rentree, die bestaan uit het waarborgen van de financiële continuïteit op de korte en lange termijn en het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van volkshuisvestelijk vermogen.
- 1.4.3 Treasury geeft uitvoering aan het financieel beleid door de volgende doelstellingen na te streven:
 - a. Het waarborgen van beschikbaarheid van financiële middelen, zodat Rentree te allen tijde aan haar financiële verplichtingen kan voldoen;
 - b. Het beheersen van de financiële risico's;
 - c. Het optimaliseren van de financiële functie.
- 1.4.4 Treasury levert een bijdrage aan de financiële continuïteit op korte en lange termijn, door de volgende kerntaken uit te voeren:
 - a. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten om financiering tegen acceptabele (marktconforme) condities aan te trekken;
 - b. Het beschermen en beheersen van vermogens- en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico en operationeel risico;
 - c. Het minimaliseren van interne en externe kosten bij het beheeren van de geldstromen en financiële posities;
 - d. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de vastgestelde interne en externe kaders;
 - e. Het realiseren van tijdige, juiste en volledige informatiestromen ter ondersteuning van:
 - het opstellen van het Treasury-beleid in het Treasuryjaarplan,
 - de uitvoering van dit beleid en
 - de verantwoording daarover aan de Directeur-Bestuurder en de Raad van Commissarissen (verder: RvC).
 - f. Het onderhouden van contacten met banken en andere financiers.
- 1.4.5 Treasury heeft een dienstverlenende en coördinerende rol. De prioriteiten van het treasury-beleid liggen in eerste instantie bij het beheersen en beperken van financiële risico's; de treasury-functie is géén winstgerichte afdeling ('profit center').

1.5 Opstellen, vaststellen, goedkeuren en wijzigen van het Treasurystatuut

- 1.5.1 De manager Financiën stelt het Treasurystatuut op en initieert wijzigingen hierin.
- 1.5.2 Bij wijzigingen van het Treasurystatuut laat de Directeur-Bestuurder zich adviseren door de Controller en de Treasurycommissie.
- 1.5.3 Vaststelling van het Treasurystatuut vindt plaats door de Directeur-Bestuurder.
- 1.5.4 Goedkeuring van het Treasurystatuut vindt plaats door de RvC.
- 1.5.5 Het Treasurystatuut wordt jaarlijks, en zoveel eerder wanneer wet- en/of regelgeving dit noodzakelijk maken, door de manager Financiën getoetst aan de actualiteit. Bij wijzigingen wordt conform regel 1.5.1 tot en met regel 1.5.4 gehandeld.
- 1.5.6 Afwijkingen op het vigerende Treasurystatuut mogen slechts plaatsvinden na vaststelling door de Directeur-Bestuurder én na schriftelijke goedkeuring door de RvC.
- 1.5.7 Als een wijziging van de wet- en/of regelgeving plaatsvindt wordt de RvC hier over zo spoedig mogelijk geïnformeerd door de Directeur-Bestuurder. De manager Financiën zal na bekendmaking van nieuwe wet- en/of regelgeving handelen conform regel 1.5.1 t/m 1.5.4, waarbij de wijziging(en) in het eerstvolgend TC-overleg besproken worden.
- 1.5.8 Als een wijziging van het Reglement plaatsvindt, wordt door de Manager Financiën getoetst of deze wijziging gevolgen heeft voor het Treasurystatuut, waarna gehandeld wordt conform regel 1.5.1 t/m 1.5.4.

1.6 Distributie

Het Treasurystatuut is bestemd voor intern gebruik door functionarissen van Rentree die betrokken zijn bij het Treasury-proces, door interne en externe toezichthouders en door de accountant. Voor verspreiding buiten deze groep van gebruikers is toestemming nodig van de Directeur-Bestuurder.

1.7 Accountantscontrole

- 1.7.1 Bij de controle van de jaarrekening zal de accountant aandacht geven aan de beheersing van de financiële risico's en hierbij, voor zover van belang in het kader van de jaarrekeningcontrole, de toepassing van de regels uit het Treasurystatuut betrekken.
- 1.7.2 De accountant beoordeelt jaarlijks, voor zover van belang in het kader van de jaarrekeningcontrole, het bestaan en de opzet van de AO/IC van de treasuryprocessen en rapporteert eventuele bijzonderheden aan de Directeur-Bestuurder in de managementletter (tussentijdse controle) en/of aan de RvC in het accountantsverslag (eindejaarscontrole).

1.8 Begrippen

De begrippen in dit Treasurystatuut worden met een hoofdletter geschreven en omschreven c.q. gedefinieerd in de bijgesloten lijst van begrippen (zie Bijlage 1).

2. Risicobeheer

2.1 Definitie

Risicobeheer betreft het identificeren, kwantificeren en beheersen van financiële - en operationele risico's door het nemen van maatregelen ter bescherming van het eigen vermogen en ter beheersing van de negatieve gevolgen op de resultaten om de gestelde doelstellingen van Rentree te realiseren.

2.2 Doelstelling

- 2.2.1 Doel van het risicobeheer is het gestructureerd expliciet maken en vervolgens beheersen van risico's, teneinde de doelstellingen van Rentree blijvend te realiseren.
- 2.2.2 Het beheersen van financiële- en operationele risico's, dient volgens strikte richtlijnen plaats te vinden en dient frequent gemonitord en getoetst te worden.
- 2.2.3 Rentree herkent de volgende risico's op het gebied van treasury: renterisico, opslagrisico, tegenpartijrisico, liquiditeitsrisico, herfinancieringsrisico (beschikbaarheidsrisico), valutarisico, juridisch risico, operationeel risico en productrisico.

Hieronder worden deze risico's beschreven en worden de van toepassing zijnde specifieke richtlijnen en normen verder uitgewerkt. De normen die 'onderhoudsgevoelig' zijn, zijn opgenomen en gekwantificeerd in het Normenkader, waarvan jaarlijks een overzicht in een apart hoofdstuk in het Financieel Jaarplan wordt opgenomen.

2.3 Renterisicobeheer

- 2.3.1 Renterisicobeheer betreft het geheel aan maatregelen ter beheersing van renteresultaten en ter bescherming van het eigen vermogen tegen nadelige invloeden van rentebewegingen.
- 2.3.2 Doelstelling van renterisicobeheer is het beperken van de gevoeligheid voor renteschommelingen door een evenwichtige spreiding van renterisico's in de tijd en door het nemen van maatregelen die de risico's verlagen.
- 2.3.3 Renterisico wordt inzichtelijk gemaakt, gemeten en genormeerd volgens twee methodes:
 - a. De Portefeuille-methode: Rentree maximeert haar portefeuille-renterisico op een maximaal percentage per jaar van de vreemd vermogenspositie per het laatst afgesloten boekjaar. Het renterisico bestaat uit de optelsom van: de aflossingen op leningen, leningen met een variabel rentetype, leningen met renteconversies, opslagherzieningen van basisrenteleningen (voor 50%), minus de som van de schuldrestanten van de leningen waarvan de renterisico's afgedekt zijn met Derivaten en de (uitgestelde) stortingen van leningen.
 - b. De Bedrijfseconomische methode: Het renterisicovolume wordt gemeten aan de hand van het (netto) geldvolume per jaar, dat gevoelig is voor rentebewegingen. Dit omvat de kasstromen uit exploitatie, (des)investeringen en het portefeuille-renterisico. Voor de beoordeling van de omvang van het risico wordt het renterisicovolume gedeeld door het totaal van de verwachte financiering aan het einde van het jaar waar dit risico betrekking op heeft (= relatief risico). De 'totale verwachte financiering' wordt gevormd door het totaal van opgenomen leningen, vermeerderd met het cumulatieve financieringstekort. Rentree maximeert haar bedrijfseconomisch renterisico op een maximaal percentage (zie Normenkader in het Financieel Jaarplan) per jaar van de 'totale verwachte financiering' aan het einde van het jaar waar dit risico betrekking op heeft.

2.4 Opslagrisico

- 2.4.1 Opslagrisico is het risico dat op herzieningsmoment de opslag, die de financier/bank boven de variabele Euribor-rente óf basisrente (basisrenteleningen) in rekening brengt, na enige tijd voor een zelfde looptijd, hoger is dan de huidige opslag. Dit kan het gevolg zijn van een wijziging in de kredietbeoordeling van Rentree en/of door een verslechterend beeld voor de sector en/of door hogere kosten ten gevolge van marktomstandigheden en/of wet- en regelgeving, die de financier/bank genoodzaakt is door te berekenen.
- 2.4.2 Opslagrisico doet zich voor bij roll-over leningen met een overeengekomen opslagherzieningsdatum en bij basisrenteleningen met een opslagherziening.

- 2.4.3 Het opslagrisico van roll-over leningen en basisrenteleningen samen is gemaximeerd op een maximaal percentage per jaar van de vreemd vermogenspositie per het laatst afgesloten boekjaar (zie Normenkader bij het Financieel Jaarplan).

2.5 Tegenpartijrisicobeheer

- 2.5.1 Tegenpartijrisico is het risico dat een tegenpartij in gebreke blijft en niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen. Rentree loopt tegenpartijrisico op financiële contracten waarbij zij een vordering heeft op de tegenpartij, zoals rente en/of hoofdsom van beleggingen en uitzettingen, positieve marktwaardes op Derivaten en storting van aangetrokken financiering.
- 2.5.2 Voor tegenpartijrisico zijn de richtlijnen uit de Woningwet, het BTiV en de RTiV leidend. Voor zover onderstaande regels strenger zijn dan de kaders van de bovengenoemde wetgeving, gelden onderstaande regels.
- 2.5.3 Om het tegenpartijrisico te beperken heeft Rentree de volgende richtlijnen opgesteld:
- Beleggingen en uitzettingen vinden, conform RTiV artikel 41 lid 1 sub e. en BTiV artikel 13 lid 1, 2, 3 en 5, uitsluitend plaats bij:
 - Financiële ondernemingen waarvan het land van vestiging tot de Europese Unie behoort én waarvan het desbetreffende land minimaal een lange termijn kredietbeoordeling van **AA/Aa2** toegekend heeft gekregen door ten minste twee van de drie gerenommeerde ratingbureaus (Standard & Poor's Ratings Services, Moody's Investors Service of Fitch Ratings) én de tegenpartij minimaal een lange termijn kredietbeoordeling van **A/A2** toegekend heeft gekregen door minstens twee van de drie gerenommeerde ratingbureaus;
 - Collega woningcorporaties, zgn. Collegiale leningen, alleen indien de lening onder WSW-borging wordt verstrekt;
 - De Nederlandse staat;
 - Verbindingen, mits wettelijk toegestaan en na voorafgaande goedkeuring van de RvC Beleggingen en uitzettingen hebben een maximale looptijd van vijf jaar.
 - Nieuwe derivatentransacties vinden niet plaats. BTiV artikel 13 en artikel 107 zijn daarom niet van toepassing.
 - Het is slechts toegestaan om nieuwe financiering aan te trekken van:
 - Nederlandse overheden, Nederlandse banken, banken uit andere lidstaten die vallen onder de Wet op het financieel toezicht (Wft) én Professionele beleggers als bedoeld in de Wft en collega woningcorporaties (Collegiale leningen). Tevens zijn categorieën van instellingen toegestaan, die bij Ministeriële regeling daartoe zijn aangewezen.
- 2.5.4 Indien de kredietbeoordeling van een debiteur, dan wel het land waarin deze gevestigd is, verlaagd wordt ('Downgrading') tot een niveau lager dan de in 2.5.3 a. t/m c. voorgeschreven normen, zal de Controller dit direct melden aan de Directeur-Bestuurder. Tevens zal de Controller direct onderzoeken of lopende transacties (uitzettingen en/of Derivaten) afgewikkeld kunnen worden en wat hiervan de (financiële) consequenties zijn. Na advies van de Treasurycommissie, neemt de Directeur-Bestuurder een besluit, dat direct ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de RvC.
- 2.5.5 Het tegenpartijrisico dat Rentree per tegenpartij accepteert wordt begrensd door een maximaal bedrag, dat jaarlijks wordt vastgelegd in het Financieel Jaarplan. Overschrijding van dit tegenpartijrisico wordt door de Controller terstond gemeld aan de Directeur-Bestuurder en voorzien van een toelichting en advies, die dit direct meldt aan de RvC.

2.6 Liquiditeitsrisico

- 2.6.1 Liquiditeitsrisico is het risico dat niet kan worden voldaan aan actuele en toekomstige (potentiële) financiële verplichtingen.
- 2.6.2 Rentree wenst te allen tijde aan haar actuele (en toegezegde toekomstige) financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Om liquiditeitsrisico's uit hoofde van financieringsacties en uit haar bedrijfsvoering te mitigeren, heeft Rentree voldoende middelen en/of faciliteiten beschikbaar, bestaande uit de som van positieve banksaldi, de ruimte onder de kredietfaciliteit op de rekening courant en de opnameruimte onder roll-over leningen met variabele hoofdsom, gecommiteerde- en niet- gecommiteerde faciliteiten (zie Bijlage 2).

- 2.6.3 Rentree beschikt per ultimo van ieder jaar over een bedrag als liquide middelen, conform WSW berekening als werkkapitaal, waarvan de hoogte jaarlijks wordt vastgelegd in het Normenkader bij het Financieel Jaarplan.
- 2.6.4 Rentree heeft te allen tijde een adequate liquiditeitsprognose voor minimaal de komende 12 maanden beschikbaar. Bij het opstellen van de liquiditeitsprognose wordt de actuele informatie van de budgethouders betrokken.
- 2.6.5 Liquiditeitsrisico's uit hoofde van Derivatenccontracten worden beschreven in hoofdstuk 6 Derivatens.

2.7 Herfinancieringsrisico (en beschikbaarheidsrisico)

- 2.7.1 (Her)financieringsrisico/beschikbaarheidsrisico is het risico dat Rentree niet in staat is om tijdig, tegen acceptabele tarieven voldoende financiering aan te trekken voor de benodigde (her)financiering respectievelijk het risico dat onvoldoende mogelijkheden aanwezig zijn tot het doen van aflossingen als er overtollige liquiditeit is of dreigt te ontstaan.
- 2.7.2 Rentree dient minimaal te voldoen aan de eisen voor financiële ratio's van het WSW (zoals gepubliceerd op www.wsw.nl), de Aw en aan specifieke eisen van haar geldgevers.
- 2.7.3 Rentree hanteert een intern normenkader dat minimaal gelijk is aan de vereisten van het WSW en de Aw.
- 2.7.4 Indien Rentree dreigt hier niet aan te voldoen, dienen terstond maatregelen genomen te worden.
- 2.7.5 Rentree vermindert het beschikbaarheidsrisico door het spreiden van de afloopdata van leningen en faciliteiten, door voldoende (gecommitteerde) kredietfaciliteit(en) ter beschikking te hebben en door haar financieringsbronnen te diversifiëren.
- 2.7.6 Rentree maximeert het herfinancieringsrisico door een maximaal percentage per jaar van de vreemd vermogenspositie per het laatst afgesloten boekjaar (zie Bijlage 2 Normenkader).
- 2.7.7 Rentree minimaliseert het herfinancieringsrisico en daarmee het risico van overliquiditeit door een minimaal tweejaarlijks percentage van de vreemd vermogenspositie van het laatst afgesloten boekjaar (zie Normenkader bij het Financieel Jaarplan) te hanteren.

2.8 Valutarisico

- 2.8.1 Valutarisico of wisselkoersrisico is het risico dat de waarde van de ene valuta verandert ten opzichte van een andere valuta, zodat een huidige of toekomstige schuld of vordering nadelig is gewijzigd.
- 2.8.2 Valutarisico wordt door Rentree uitgesloten, doordat financiële contracten slechts worden afgesloten, verstrekt of gegarandeerd in euro's.

2.9 Juridisch risico

- 2.9.1 Juridisch risico is het risico van waardeverlies of verzwakking van de rechtspositie door nadelige contractuele bepalingen en/of door veranderingen in, dan wel het niet naleven van wet- en regelgeving.
- 2.9.2 Juridisch risico is het risico dat gelopen wordt ten gevolge van:
 - a. veranderingen in wet- en/of regelgeving;
 - b. niet naleven van contractuele bepalingen en/of wet- en/of regelgeving;
 - c. niet-afdwingbaarheid van contractuele bepalingen;
 - d. niet-correct gedocumenteerde contractuele bepalingen.
- 2.9.3 Ter voorkoming van juridische risico's draagt Rentree er zorg voor dat juridische documentatie van optimale kwaliteit is door, waar mogelijk, gebruik te maken van standaarddocumentatie én, indien geen standaard documentatie beschikbaar is, door het laten opstellen of controleren van documentatie door een gespecialiseerd jurist.
- 2.9.4 Er mogen geen Toezichtbelemmerende bepalingen, die betrekking hebben op de toezichthouder en/of de minister, in contracten opgenomen worden.

2.10 Operationeel risico

- 2.10.1 Operationele risico's zijn risico's van een potentieel verlies als gevolg van inadequate of falende processen, dan wel menselijk gedrag, falende systemen en/of externe gebeurtenissen.

- 2.10.2 Rentree vermindert deze risico's door een deugdelijke functiescheiding tussen besluitvormende, uitvoerende, registrerende en controlerende functies, een goed beschreven AO/IC en door toezicht op naleving van de afgesproken procedures zoals vastgelegd in de AO/IC.
- 2.10.3 De opzet en werking van het treasury-proces wordt jaarlijks getoetst door de Controller.
- 2.10.4 De Directeur-Bestuurder van Rentree zorgt dat het bij de treasury-activiteiten betrokken personeel voldoende deskundig is en blijft door opleidingseisen te stellen.
- 2.10.5 De RvC zorgt ervoor om over voldoende kennis te beschikken van de treasury-producten en de daarmee verbonden risico's. De RvC heeft een auditcommissie

2.11 Productrisico en nieuwe producten

- 2.11.1 Productrisico is de kans dat een (nieuw) treasuryproduct faalt in relatie tot de verwachte schade wanneer dit optreedt. Een (nieuw) treasuryproduct kan falen door bijvoorbeeld de complexiteit van het product, onkundig gebruik, het niet juist kunnen vastleggen en/of waarderen in de administratie.
- 2.11.2 Slechts producten en instrumenten met hoofdsomgarantie op einddatum zijn toegestaan.
- 2.11.3 De volgende producten en instrumenten zijn toegestaan: rekening-courant krediet, kasgeldlening, termijndeposito, daggeld, roll-over leningen met vaste of variabele hoofdsom o.b.v. een Euribor-tarief, spaarrekening, onderhandse geborgde (WSW of Gemeente) of ongeborgde lening.
- 2.11.4 Nieuwe producten zijn financiële instrumenten of leningsvormen die afwijken van de hierboven genoemde producten en instrumenten.
- 2.11.5 Nieuwe producten dienen te voldoen aan de volgende eisen:
 - a. Toegestaan (Aw, WSW en het Ministerie BZK);
 - b. Passend in het risicoprofiel;
 - c. Transparant;
 - d. Begrijpelijk;
 - e. Toegevoegde waarde;
 - f. Liquide markt: voldoende vraag en aanbod.
- 2.11.6 Alvorens Rentree nieuwe financiële instrumenten of leningsvormen kan gaan gebruiken, dient aan de volgende voorwaarden voldaan te zijn:
 - a. Rentree maakt een beschrijving van het nieuwe instrument;
 - b. Rentree motiveert de ingebruikname van het nieuwe product, waarin o.a. de voordelen en nadelen ten opzichte van traditionele instrumenten worden beschreven;
 - c. Rentree maakt een beschrijving van de risico's van het nieuwe product, waarin minimaal de volgende zaken aan de orde komen:
 - De liquiditeit, c.q. verhandelbaarheid van het nieuwe instrument;
 - De prijsvorming van het nieuwe instrument;
 - De kosten en consequenties voor de administratieve organisatie;
 - Het oordeel van de controller;
 - Het oordeel van de accountant;
 - Het oordeel van het WSW;
 - Het oordeel van de Aw;
 - Het oordeel van een externe treasury-adviseur.
 - d. Rentree maakt een beschrijving van het beheer en de administratieve organisatie van het nieuwe product;
 - e. Op basis van deze informatie neemt de Directeur-Bestuurder een besluit dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de RvC;
 - f. Zes maanden na ingebruikname wordt een evaluatie gedaan of het product aan de gestelde eisen voldoet. Indien het product niet aan de gestelde eisen voldoet, zullen terstond maatregelen genomen worden om wel aan de gestelde eisen te voldoen, en indien dit niet mogelijk is zal het afsluiten van dit instrument of leningsvorm stopgezet worden.

2.12 Risico-overschrijding

- 2.12.1 Indien richtlijnen of normen overschreden worden, zal dit terstond gemeld worden aan de Directeur-Bestuurder, die dit meldt aan de RvC. Rentree zal direct een plan van aanpak opstellen om ervoor te zorgen dat zij binnen een redelijke termijn weer voldoet aan de richtlijnen en normen.
- 2.12.2 Indien Rentree tussentijds merkt dat ze haar streefwaarden onvoldoende kan halen *en* mogelijk de financiële continuïteit in gevaar komt, dan zal de Directeur-Bestuurder dit terstond melden aan de Aw (Woningwet, artikel 29).

3. Financieringen

3.1 Definitie

Onder financieren wordt verstaan: het voor langere termijn (> 2 jaar) aantrekken van middelen bij derden. Hierbij maakt Rentree een onderscheid tussen geborgde en niet-geborgde -financiering.

3.2 Doelstellingen en richtlijnen financiering algemeen

- 3.2.1 Rentree trekt tijdig financiering bij derden aan tegen de best mogelijke condities en laagst mogelijke tarieven rekening houdend met het ontstaan en de duur van de financieringsbehoefte.
- 3.2.2 De financieringsbehoefte wordt inzichtelijk gemaakt door (meerjarige) kasstroomprognoses op te stellen op basis van de MJB, welke jaarlijks in het Treasuryjaarplan wordt vastgelegd. In het Treasuryjaarplan vraagt de Directeur-Bestuurder toestemming aan de RvC om financiering aan te mogen trekken voor DAEB-activiteiten tot maximaal het door het WSW afgegeven Borgingsplafond en/of voor niet-DAEB activiteiten. De planningshorizon van het Treasuryjaarplan bedraagt minimaal het lopende jaar plus negen aansluitende jaren.
- 3.2.3 De risico's uit de bestaande leningenportefeuille en de (meerjarige) kasstroomprognoses zijn bepalend voor de keuze van de modaliteiten van aan te trekken leningen. De keuze van de modaliteiten (looptijd, hoofdsomverloop en rentebetalingen en -conversies) dient passend te zijn, binnen het risicoprofiel van Rentree, zoals beschreven in de Financieringsstrategie van Rentree.
- 3.2.4 Er worden geen renteafspraken gemaakt voor renteconversies en opslagherzieningen, die een startdatum kennen die verder dan een bepaalde tijdsperiode in de toekomst ligt (zie Normenkader bij het Financieel Jaarplan).
- 3.2.5 Er worden geen leningen aangetrokken met als doel beleggen ('Bankieren' of 'near banking') (zie ook paragraaf 4.3.10).
- 3.2.6 De totale schuldpositie is gemaximeerd op een percentage van de WOZ-waarde van het bezit (zie Normenkader bij het Financieel Jaarplan) zoals vastgelegd in de Woningwet.
- 3.2.7 Het is slechts toegestaan om nieuwe financiering aan te trekken van tegenpartijen zoals vastgelegd in artikel 2.5.3 sub d.
- 3.2.8 Voor het aantrekken van financiering wordt bij minimaal bij twee partijen offerte opgevraagd.

3.3 Geborgde Financieringen (DAEB tak)

- 3.3.1 Definitie:
Met 'geborgde financiering' wordt bedoeld: financiering onder garantie van het WSW of een gemeente ten behoeve van 'borgbare activiteiten'. Een actueel overzicht van borgbare activiteiten is beschikbaar op de website van het WSW (www.wsw.nl).
- 3.3.2 Dekkingsratio: Het schuldrestant van WSW-geborgde leningen dient in verhouding te staan tot de WOZ-waarde van het bij het WSW ingezette onderpand (zie Normenkader bij het Financieel Jaarplan);
- 3.3.3 Dekkingsratio per gemeente: Het schuldrestant van WSW-geborgde leningen per gemeente dient in verhouding te staan tot de WOZ-waarde van het bezit per gemeente (zie Normenkader bij het Financieel Jaarplan);
- 3.3.4 Rentree heeft voldoende ruimte onder het Borgingsplafond om de financieringsbehoefte voor het lopende (en eventueel volgende) jaar af te dekken. Indien het Borgingsplafond onvoldoende blijkt, meldt de Manager Bedrijfsvoering dit direct aan de Directeur-Bestuurder en neemt contact op met het WSW om voldoende borgingsruimte te verkrijgen;
- 3.3.5 Bij het aantrekken van nieuwe financieringen voldoet Rentree aan het door het WSW gepubliceerde rentemaximum voor de betreffende Looptijd;
- 3.3.6 De stortingsdatum van WSW-geborgde leningen mag niet verder na de afsluitdatum liggen dan een door het WSW gemaximeerde aantal maanden (zie Normenkader bij het Financieel Jaarplan), tenzij van het WSW vooraf toestemming is verkregen voor een latere stortingsdatum. In dat geval ligt de stortingsdatum maximaal 3 jaar na de afsluitdatum van de lening.

3.4 Niet-geborgde financieringen (niet-DAEB-tak administratief)

3.4.1 Definitie:

Niet-geborgde financiering (ook wel aangeduid als 'commerciële' of 'niet-DAEB' financiering), betreft financiering die aangetrokken wordt zonder borging door het WSW (of een gemeente) ten behoeve van niet-DAEB investeringen.

3.4.2 Bij het overeenkomen van niet-geborgde financiering (of kredietfaciliteit) is vooraf goedkeuring van het WSW en de RvC vereist.

3.4.3 Bij herstructurering is, mits externe financiering aantoonbaar niet mogelijk is en er aan de wettelijke voorwaarden is voldaan, interne financiering van de niet-DAEB-tak toegestaan uit een te vormen reserve verkoopopbrengsten (minus de aan deze verkochte woningen toe te rekenen WSW-geborgde schuld) van de DAEB-tak.

3.4.4 Interne financiering en/of startlening dient een marktconforme rente (zie Normenkader bij het Financieel Jaarplan) te hebben en dient tenminste per 5 jaar afgelost te worden verhoudingsgewijs overeenkomstig de aflossing op de geborgde leningenportefeuille door de DAEB-tak.

3.4.5 Bij het overeenkomen van niet-geborgde financiering (of kredietfaciliteit) is vooraf goedkeuring van het WSW vereist.

3.4.6 Rentree hanteert marktconforme financiële ratio's voor de niet-DAEB-tak (zie Normenkader bij het Financieel Jaarplan).

4. Liquiditeitenbeheer & Beleggen

4.1 Definitie

- 4.1.1 Onder liquiditeitenbeheer wordt verstaan het beheer van saldi in rekening-courant en spaarrekening, van de portefeuille geldmarkttransacties en het muteren van de hoofdsommen van leningen met een variabele hoofdsom (roll-over leningen met een variabele hoofdsom).
- 4.1.2 Beleggen betreft het tijdelijk uitzetten van tijdelijk overtollige middelen, die niet voor lopende betalingen benodigd zijn. Ook aangehouden tijdelijke positieve saldi op rekeningcourant- of spaarrekening worden gekwalificeerd als Beleggingen (conform definitie Aw).

4.2 Doelstellingen

- 4.2.1 Het liquiditeitenbeheer en beleggen is dienstbaar aan het realiseren van de gewenste volkshuisvestelijke doelstellingen, en dient daartoe op transparante wijze gericht te zijn op financiële continuïteit.
- 4.2.2 Optimaliseren van de financiële geldstromen binnen Rentree door het realiseren van een hogere opbrengst dan wel lagere kosten, met inachtneming van de geformuleerde randvoorwaarden.
- 4.2.3 Voorkomen van fraude en vergissingen bij het betalingsverkeer en bij het beheer van liquiditeiten door een deugdelijke functiescheiding en toezicht op naleving zoals beschreven in de AO/IC.
- 4.2.4 Zeker stellen van de beschikbaarheid van middelen, zodat verplichtingen tijdig nagekomen kunnen worden.

4.3 Wettelijke bepalingen beleggingen

- 4.3.1 Rentree en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A van het Reglement hanteren geen rentevisie voor beleggingen. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub a.
- 4.3.2 Het aantrekken en afstoten van beleggingen geschiedt uitsluitend om de risico's van het financiële beleid en beheer te beperken. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub b.
- 4.3.3 Het lenen van gelden met het doel deze uit te zetten bij dezelfde of een andere partij ("near banking") is niet toegestaan. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub d.
- 4.3.4 In hoofdstuk 4 van het Treasurystatuut zijn bepalingen opgenomen rond beleid en uitvoering ten aanzien van het beleggen. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub a.
- 4.3.5 In hoofdstuk 4.4 van het Treasurystatuut zijn mogelijke soorten Beleggingen en omvang daarvan opgenomen. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub b.
- 4.3.6 In hoofdstuk 4.4 van het Treasurystatuut zijn bepalingen opgenomen rond mogelijke looptijden van beleggingen. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub c.
- 4.3.7 In hoofdstuk 4.1 van het Treasurystatuut zijn bepalingen opgenomen (voor t.i's en Verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A van het Reglement) rond de gelden die in aanmerking komen voor Beleggingen (alleen tijdelijk overtollige middelen). Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub d.
- 4.3.8 Rentree en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A van het Reglement doen slechts beleggingen bij financiële ondernemingen die zijn gevestigd in een lidstaat met minimaal een AA-rating (door tenminste twee van de drie ratingbureaus). Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub e. 1°.
- 4.3.9 Rentree en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A van het Reglement doen slechts beleggingen bij financiële ondernemingen, die voor zichzelf en voor de door hen uitgegeven waardepapieren beschikken over minimaal een A-rating (door tenminste twee van de drie ratingbureaus). Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub e. 2°.
- 4.3.10 Rentree en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A van het Reglement doen slechts beleggingen met een hoofdsomgarantie op de einddatum. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub f.
- 4.3.11 Rentree en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A van het Reglement doen slechts beleggingen in euro's. Conform BTiV artikel 41 lid 1 sub g.
- 4.3.12 Rentree en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A van het Reglement doen geen beleggingen in aandelen en achtergesteld papier. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub h.
- 4.3.13 Rentree en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A van het Reglement doen geen beleggingen met een looptijd > 5 jaar. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub i.

- 4.3.14 De middelen die zijn gemeoid met de beleggingen, gedurende de looptijd van de belegging, zijn niet nodig om te voldoen aan lopende financiële verplichtingen (zoals blijkend uit de kasstroomprognose). Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub j.
- 4.3.15 De beleggingen worden zoveel mogelijk aangehouden tot de bij aanvang van de belegging vastgestelde looptijd. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub k.
- 4.3.16 Rentree en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A van het Reglement gaan geen beleggingsovereenkomsten met Toezichtbelemmerende clausules aan. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub l.
- 4.3.17 Rentree en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A van het Reglement, hebben geen beleggingsportefeuille, die op 1 juli 2015 niet voldoet aan deze regeling. Conform RTiV artikel 41 lid 2 en RTiV artikel 45 lid 2.
- 4.3.18 Met betrekking tot het verstrekken van Collegiale leningen gelden de volgende aanvullende bepalingen:
 - a. De looptijd van de Collegiale lening bedraagt maximaal 5 jaar, conform RTiV artikel 40a sub a.
 - b. De rente van de Collegiale lening is niet hoger dan het geldende rentemaximum van WSW, conform RTiV artikel 40a sub b.
 - c. De gebruikte leningsovereenkomst bij een Collegiale lening is conform de in RTiV opgenomen modelovereenkomst, conform RTiV artikel 40a sub c. Deze model-leningsovereenkomst geldt voor collegiale leningen korter dan twee jaar; voor collegiale leningen langer dan twee jaar geldt het standaard WSW-leningcontract (zie ook 2.5.3).
 - d. Collegiale leningen worden uitsluitend verstrekt uit middelen die zijn ondergebracht in de DAEB-tak, conform RTiV artikel 40a sub d.
 - e. Over het verstrekken van Collegiale leningen wordt verantwoording afgelegd in het jaarverslag, conform RTiV artikel 40a sub e.

4.4 Overige richtlijnen liquiditeitenbeheer en beleggen

- 4.4.1 De volgende soorten beleggingen, omvang en looptijden zijn toegestaan en voldoen aan de vereiste hoofdsomgarantie op einddatum:
 - a. rekening-courant (omvang: maximaal tegenpartijrisico; looptijd: dagelijks opvraagbaar);
 - b. spaarrekening(en) (omvang: maximaal tegenpartijrisico; looptijd: dagelijks opvraagbaar);
 - c. termijndeposito's (omvang: maximaal tegenpartijrisico; looptijd: maximaal 12 maanden);
 - d. terugstorting op roll-over lening met variabele hoofdsom (omvang: maximaal 80% van de hoofdsom; looptijd: maximale looptijd van de roll-over lening);
 - e. onderhandse leningen (omvang: maximaal tegenpartijrisico; looptijd: maximaal 5 jaar);
 - f. rentedragende spaar- en beleggingsproducten met hoofdsomgarantie (omvang: maximaal tegenpartijrisico; looptijd: maximaal 5 jaar);
 - g. Collegiale leningen (zie ook 2.5.3 sub a. en sub d. en 4.3.18).
- 4.4.2 Het inkopen of voortijdig aflossen van opgenomen leningen is toegestaan. Indien vereist wordt hierover voor WSW-geborgde leningen vooraf met het WSW afgestemd.
- 4.4.3 Rentree heeft mede door de samenstelling van de Treasurycommissie, waarin ook een externe treasury adviseur zitting heeft, gewaarborgd dat voldoende professionaliteit inzake beleggen aanwezig is.
- 4.4.4 In het Treasuryjaarplan wordt de liquiditeitsprognose en indien van toepassing de verwachte beleggingspositie en –mandatering beschreven.
- 4.4.5 In de jaarrekening wordt gerapporteerd over de beleggingsposities.
- 4.4.6 Besluiten inzake het saldo- en liquiditeitenbeheer worden genomen op basis van een liquiditeitsplanning op maandbasis met een minimale horizon van twaalf maanden, die minimaal drie maal per jaar geactualiseerd wordt.
- 4.4.7 De kortgeldfaciliteiten in het lopende boekjaar van Rentree zijn gemaximeerd door een richtlijn van het WSW (zie Normenkader in bij het Financieel Jaarplan). Onder een kortgeld(faciliteit) wordt verstaan: het aantrekken van vreemd vermogen met een looptijd korter dan twee jaar.
- 4.4.8 Geldmarkttransacties worden alleen afgesloten indien dit zinvol is in relatie tot de daarmee gemeoidede directe en indirecte kosten. Geldmarkttransacties dienen een aantoonbare meeropbrengst te hebben ten opzichte van 'geen transactie'.
- 4.4.9 Beschikbare middelen worden primair binnen de eigen organisatie aangewend. Aanwending van middelen buiten de eigen organisatie is uitsluitend het gevolg van een mismatch tussen inkomende en uitgaande geldstromen.

- 4.4.10 Opnamen in het kader van liquiditeitenbeheer zijn toegestaan in de vorm van:
- a. Rekening-courant;
 - b. Opnames van spaarrekeningen bij een financiële onderneming;
 - c. Kasgeldleningen;
 - d. Opname van bedragen op roll-over leningen met een variabele hoofdsom;
 - e. Verkopen van fondsbeleggingen.

4.5 Betalingsverkeer

- 4.5.1 Rentree heeft te allen tijde inzicht in de verwachte inkomsten en uitgaven voor de eerstvolgende twaalf maanden, de beschikbare ruimte op haar rekening-courant- en kasgeldfaciliteit, en de opnameruimte onder roll-over leningen met variabele hoofdsom.
- 4.5.2 De kostenstructuur van het betalingsverkeer dient inzichtelijk te zijn. Tenminste één keer per drie jaar worden de betalingsverkeertarieven getoetst op marktconformiteit.
- 4.5.3 Het betalingsverkeer verloopt op rekeningen die aangehouden worden bij (een) daartoe aangewezen Huisbank(en).
- 4.5.4 De bankprocuratie voor het betalingsverkeer is geregeld in een interne en externe procuratieregeling.
- 4.5.5 Kastransacties worden tot een minimum beperkt. Kasbetalingen boven een normbedrag zijn in principe niet toegestaan. Als het kassaldo meer bedraagt dan een normbedrag zal dit op de bankrekening afgestort worden. De normbedragen voor kasbetalingen en kassaldo zijn opgenomen in Normenkader bij het Financieel Jaarplan.

5. Relatiebeheer

5.1 Uitgangspunten

Rentree beoogt het realiseren van gunstige, c.q. marktconforme condities voor het afnemen van financiële diensten. Daartoe onderhoudt Rentree contacten in de geld- en kapitaalmarkt met financiële tegenpartijen, waaronder haar huisbank, en bemiddelaars.

5.2 Huisbank

- 5.2.1 De Huisbank wordt beschouwd als strategisch partner. Aan de Huisbank worden onder andere de volgende eisen gesteld:
- een vestiging in Nederland en vallend onder het toezicht van De Nederlandsche Bank en Autoriteit Financiële Markten (AFM);
 - een minimale lange termijn kredietrating van **A/A2** toegekend door minimaal twee van de drie gerenommeerde ratingbureaus (Standard & Poor's Ratings Services, Moody's Investors Service, of Fitch Ratings);
 - een marktconforme tarifiering van de afgenomen diensten (betalingsverkeer, credit- en debetrente);
 - bereid om een kredietfaciliteit in rekening-courant beschikbaar te stellen.
- 5.2.2 De bankrelatie met de Huisbank en de rentecondities waaronder de rekening-courant faciliteit wordt aangehouden, alsmede de gehanteerde transactie- en overige tarieven, worden tenminste één keer per drie jaar beoordeeld op marktconformiteit. Jaarlijks vindt in de Treasurycommissie een evaluatie plaats van de dienstverlening door de Huisbank.
- 5.2.3 Mocht de keuze van de Huisbank heroverwogen worden, dan wordt bij minimaal één andere bank een concurrerende offerte gevraagd. Op basis van de offertes en een inschatting van de gevolgen voor de AO/IC en de te nemen interne kosten, wordt een voorstel voor de keuze voor een Huisbank ingediend bij de Directeur-Bestuurder, die vervolgens hierover een besluit neemt, dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de RvC.

5.3 Gebruik bemiddelaars

- 5.3.1 Bemiddelaars (brokers/makelaars) zijn tussenpersonen die bemiddelen tussen twee partijen bij het tot stand brengen van financiering (en desgewenst andere financiële contracten), waarvoor zij na het afsluiten van de transactie worden vergoed middels een bemiddelingsprovisie (fee).
- 5.3.2 Het gebruik van brokers/bemiddelaars is toegestaan onder de volgende voorwaarden:
- Zij dienen geregistreerd te staan bij de AFM, en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen en/of onder toezicht te staan van een centrale bank in de Europese Unie;
 - Zij verklaren geen bemiddelingsprovisie van de geldgever ontvangen te hebben;
 - De bemiddelingsprovisie wordt meegenomen in de vergelijking van de totale financieringskosten;
 - De maximale provisie bedraagt de netto contante waarde van 0,01%, gerekend over looptijd en hoofdsom van de lening;
 - Indien de provisie meer bedraagt dan 0,01%, dan besluit de Directeur-Bestuurder hierover en wordt de achteraf geïnformeerd. Bedraagt de bemiddelingsprovisie meer dan 0,02% dan dient de RvC hiervoor vooraf goedkeuring verleend te hebben;
 - Provisienota's worden direct aan de backoffice van Rentree gestuurd en separaat betaald.

6. Derivaten

6.1 Definitie

Derivaten zijn 'afgeleide' financiële instrumenten, die hun waarde ontleen aan de waarde van een onderliggend goed en waarbij op een zeker moment over een afgesproken nominale waarde een recht op, of een verplichting tot, een periodieke betaling ontstaat of kan ontstaan.

6.2 Richtlijn Derivaten

- 6.2.1 Rentree en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A van het Reglement hebben geen derivatenposities voor of op de datum van vaststelling van dit Treasurystatuut.
- 6.2.2 Rentree sluit geen nieuwe financiële derivatencontracten af.

7. Administratieve Organisatie en Interne Controle

7.1 Uitgangspunten Administratieve organisatie en interne controle

- 7.1.1 De administratie van Rentree is zo ingericht dat het bestuur steeds op de hoogte kan zijn van de ontwikkeling van waarden en indicatoren bedoeld in artikel 104 lid 2 sub c. van de BTiV.
- 7.1.2. Rentree draagt er, ten behoeve van te nemen besluiten en maatregelen in het treasury-proces en de bewaking daarvan, zorg voor dat de administratieve organisatie kwalitatief en kwantitatief voldoende toegerust is om de administratieve verwerking van de aangegane overeenkomsten doelmatig, accuraat en tijdig te verzorgen.
- 7.1.3 Rentree draagt er zorg voor dat tijdig betrouwbare informatie aan de Directeur-Bestuurder aangeleverd kan worden over de lopende risico's.
- 7.1.4 Rentree draagt zorg voor een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
- 7.1.5 De opzet, het bestaan en werking van de AO/IC wordt jaarlijks door de Accountant getoetst.
- 7.1.6 Rentree waarborgt dat er voldoende aandacht is voor de interne organisatiestructuur inzake financieringen, aanschaf en gebruik van financiële Derivaten en beleggingen, waaronder in elk geval regels inzake bevoegdheden en mandatering, interne controle, interne verantwoording, rol en betrokkenheid van de externe accountant, en rol en betrokkenheid van het orgaan waaraan het toezicht op het bestuur is opgedragen.

7.2 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de functionarissen die een rol spelen in het treasury-proces. Van ieder worden de belangrijkste taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden samengevat. Vervolgens wordt beschreven hoe besluiten (op basis van een Transactievoorstel) worden genomen en uitgevoerd en waar een transactievoorstel minimaal aan moet voldoen. Tot slot komt de verantwoording aan bod.

7.2.1 Raad van Commissarissen

- a. Geeft goedkeuring aan het Reglement financieel beleid en beheer en wijzigingen daarin, waarna het ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de Aw;
- b. Geeft goedkeuring aan het Treasurystatuut en de wijzigingen daarin;
- c. Geeft goedkeuring aan het jaarlijks op te stellen Treasuryjaarplan en eventuele tussentijdse wijzigingen hierin;
- d. Geeft goedkeuring aan transactievoorstellen die buiten het bereik van het Treasurystatuut of het Treasuryjaarplan vallen;
- e. Houdt toezicht op het gevoerde treasury-beleid en laat zich periodiek informeren over het gevoerde beleid en de doelstellingen in het Treasuryjaarplan, afgezet tegen de resultaten van geëffectueerde transacties en maatregelen;
- f. Heeft een auditcommissie, bestaande uit minimaal twee leden uit zijn midden;

7.2.2 Directeur-Bestuurder

- a. Stelt het Reglement financieel beheer en beleid en wijzigingen hierin vast, waarna het na goedkeuring door RvC ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de AW.
- b. Stelt het Treasurystatuut en eventuele wijzigingen hierin vast, waarna het na goedkeuring door de RvC ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de AW;
- c. Stelt het Treasuryjaarplan en eventuele tussentijdse wijzigingen hierin vast;
- d. Stelt de werkwijze (processen en procedures) binnen de treasury vast;
- e. Laat zich periodiek informeren over de treasury-activiteiten;
- f. Neemt besluiten op grond van schriftelijke transactievoorstellen, die passen binnen het Treasurystatuut en Treasuryjaarplan;
- g. Legt transactievoorstellen die buiten het bereik van het Treasurystatuut of het Treasuryjaarplan vallen, na vaststelling ter goedkeuring voor aan de RvC;
- h. Legt minimaal twee keer per jaar verantwoording af over de belangrijkste risico's middels een door het bestuur opgestelde rapportage aan de RvC.

7.2.3 Manager Financiën

- a. Initieert en coördineert de beleidsvoorbereidende informatievoorziening;
- b. Stelt het Treasurystatuut op en initieert wijzigingen hierin.
- c. Voert, op basis van vastgelegde procedures, de operationele treasury-activiteiten op het gebied van het liquiditeitenbeheer (< 2 jaar) uit;
- d. Beoordeelt de in het treasury-overleg ingebrachte rapportages en analyses op consistentie en volledigheid;
- e. Beoordeelt transactievoorstellen op wenselijkheid;
- f. Parafeert transactievoorstellen voor gezien;
- g. Houdt toezicht op de naleving van besluiten en richtlijnen door medewerkers binnen het treasury-proces;
- h. Legt per kwartaal verantwoording af over de uitvoering van het treasury-beleid aan de Directeur-Bestuurder;
- i. Vertegenwoordigt Rentree bij banken, het WSW en de Aw.

7.2.4 Financial controller

- a. Legt iedere treasury-transactie vast in de (financiële) administratie. Tevens worden verplichtingen als gevolg van het afsluiten van financieringen en/of Derivaten in de (financiële) administratie geregistreerd;
- b. Draagt zorg voor het beheren van debiteuren en crediteuren;
- c. Stelt minimaal één maal per kwartaal de liquiditeitsprognose op;
- d. Legt verantwoording af aan de manager Financiën
- e. Draagt zorg voor het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de verplichtingen en financiële administratie;
- f. Is verantwoordelijk voor het afhandelen van het contante en girale geldverkeer.

7.2.5 Controller

- a. De control-functie is opgenomen in een onafhankelijke organisatie eenheid;
- b. Geeft gevraagd of ongevraagd advies aan de Directeur-Bestuurder en/of omtrent de in het kader van het financiële beleid en beheer te nemen maatregelen;
- c. Toetst vooraf of transacties voldoen aan interne en externe normen;
- d. Beoordeelt vooraf en achteraf de effectiviteit van treasuryactiviteiten en –transacties (materiële controle);
- e. Controleert de naleving van genomen besluiten en gemaakte afspraken (formele controle);
- f. Ziet toe op de juiste vastlegging van treasury-transacties (intra- en extracomptabel);
- g. Ziet toe op de juiste verantwoording van treasury-resultaten in de verslaglegging;
- h. Ziet toe op de naleving van de AO/IC van de treasury-functie;
- i. Monitort kredietbeoordeling van tegenpartijen in financiële contracten en signaleert afwijkingen ten opzichte van het Treasurystatuut;
- j. Rapporteert over ontwikkelingen in het tegenpartij- en liquiditeitsrisico dat de corporatie loopt op haar financiële contracten;
- k. Brengt direct een voorstel in bij de Directeur-Bestuurder, indien de rating van de tegenpartij van een uitzetting/belegging, een rente-instrument of de huisbank wordt verlaagd tot een niveau lager dan in het Treasurystatuut staat opgenomen;
- l. Rapporteert (onafhankelijk) over geconstateerde afwijkingen aan de Directeur-Bestuurder;
- m. Toetst jaarlijks de opzet, het bestaan en de werking van de AO/IC.

7.2.6 (externe) Treasury-adviseur

- a. Rentree maakt gebruik van een externe Treasury-adviseur. De externe Treasury-adviseur staat onder toezicht van de AFM en heeft geen direct (geldelijk of anderszins) belang bij het afsluiten van transacties en de uitkomst van te nemen beslissingen. De externe Treasury-adviseur verricht treasury-werkzaamheden voor Rentree, welke in een contract zijn vastgelegd;
- b. Houdt marktinformatie bij en interpreteert deze;
- c. Brengt kennis in van financiële markten en de werking van financiële producten;
- d. Bereidt de bijeenkomsten van de Treasurycommissie voor;
- e. Stelt ten behoeve van de Treasurycommissie rapportages en analyses op;

- f. Werkt op basis van de ingebrachte rapportages en analyses, indien nodig, transactievoorstellen uit;
- g. Geeft op verzoek, middels getekend mandaat, uitvoering aan de operationele treasury-activiteiten op het gebied van financieren, beleggen en renterisicobeheer;
- h. Doet voorstellen ter verbetering van het liquiditeits- en tegenpartijrisico dat de corporatie loopt op haar financiële contracten;
- i. Is uitsluitend bevoegd te handelen op basis van getekende transactievoorstellen;
- j. Legt verantwoording af aan de Directeur-Bestuurder over de uitgevoerde transacties;
- k. Adviseert, indien nodig, over wijzigingen in het Treasurystatuut;
- l. Is opsteller van het Treasuryjaarplan.

7.2.7 Budgethouders

- a. Het zorgdragen voor een goede kwaliteit van de informatie die hun afdelingen aanleveren aan de financial controller over toekomstige uitgaven en ontvangsten;
- b. Het zorgdragen voor het tijdig aandragen van betrouwbare operationele informatie over toekomstige geldstromen aan de financial controller;
- c. Het fatteren van betalingen en ontvangsten ten laste c.q. ten gunste van de budgetten waarvan zij in de begroting als budgethouder zijn aangewezen.

7.2.8 Accountant

Het in het kader van haar reguliere controletaak adviseren en jaarlijks controleren van de feitelijke naleving van het Treasurystatuut. Hierin wordt ten minste het bestaan, de opzet en de werking van het administratieve en het organisatorische treasury-proces getoetst. De bevindingen worden vastgelegd in de managementletter.

7.3 Besluiten

7.3.1 Periodiek vindt overleg plaats over treasury aangelegenheden. Dit overleg vindt minimaal driemaal per jaar plaats in de Treasurycommissie. De Treasurycommissie bestaat uit de volgende functionarissen:

- a. Adviseur Vastgoed (voorzitter)
- b. Manager Financiën
- c. Externe Treasury-adviseur; minimaal twee maal per jaar

De Directeur-Bestuurder woont de vergaderingen van de Treasurycommissie bij.

De Controller kan deelnemen aan de Treasurycommissie als toehoorder.

7.3.2 Besluiten, passend binnen het Treasurystatuut en het Treasuryjaarplan, worden genomen door de Directeur-Bestuurder op basis van schriftelijke transactievoorstellen. Besluiten die niet passen binnen het Treasurystatuut of Treasuryjaarplan worden altijd vooraf ter goedkeuring aan de RvC voorgelegd.

7.3.3 De leden van de Treasurycommissie adviseren de Directeur-Bestuurder gevraagd en ongevraagd over treasury-vraagstukken. De overwegingen die tot het besluit hebben geleid worden genotuleerd. De effecten van de te nemen besluiten op toekomstige financieringsbehoefte en risicoposities worden inzichtelijk gepresenteerd.

7.3.4 Bij het streven naar minimalisatie van de financieringskosten kan gebruik worden gemaakt van actuele markt- en renteontwikkelingen. Bij besluiten over treasury-transacties worden de markt- en renteontwikkelingen meegewogen. Risicobeheersing is echter leidend bij het nemen van besluiten.

7.3.5 In de reguliere bijeenkomsten van de Treasurycommissie worden ten minste de volgende onderwerpen behandeld:

- a. Algemene ontwikkelingen en financiële transacties over de afgelopen periode;
- b. Het Borgingsplafond en de ruimte daaronder bij het WSW;
- c. Liquiditeitsprognoses (het lopende jaar op maandbasis plus 4 aansluitende jaren). Deze prognose wordt vóór iedere bijeenkomst van de Treasurycommissie geactualiseerd;
- d. Derivatenportefeuille;
- e. Risicoanalyses;
- f. Markt- en renteontwikkelingen;
- g. Het toetsingskader van het WSW;
- h. Ingebrachte Transactievoorstellen (inclusief effecten op het risicoprofiel).

- 7.3.6 Van elke bijeenkomst wordt een verslag met een lijst van actiepunten gemaakt. Dit verslag wordt naar de leden van de Treasurycommissie gezonden en in de eerstvolgende bijeenkomst vastgesteld.
- 7.3.7 De uitvoering van besluiten op het gebied van financieren, beleggen en rentemanagement geschiedt uitsluitend op basis van een schriftelijke machtiging (getekend Transactievoorstel) en dient te passen binnen de randvoorwaarden van het Treasurystatuut en het Treasuryjaarplan.
- 7.3.8 Uitvoeringsbesluiten op het gebied van het liquiditeitenbeheer worden genomen binnen vastgestelde kaders en procedures.

7.4 Transactievoorstellen

- 7.4.1 Voorstellen voor transacties worden besproken in de treasurycommissie. Naar aanleiding van dit overleg stelt de externe Treasury-adviseur transactievoorstellen op. Ieder transactievoorstel wordt vooraf door de Manager Financiën en de Controller geaccordeerd en door de Directeur-bestuurder goedgekeurd. Na deze goedkeuring voert de externe Treasury-adviseur de transactie uit. De uitgevoerde transactie wordt vervolgens direct gerapporteerd aan de Treasurycommissie-leden.
 - 7.4.2 Transactievoorstellen worden doorlopend genummerd en deugdelijk gearchiveerd.
 - 7.4.3 Transactievoorstellen worden (waar mogelijk en zinvol) voorzien van een kostenbaten analyse.
 - 7.4.4 Een transactievoorstel dient minimaal de volgende onderwerpen te beschrijven:
 - a. Uitgangssituatie: Geeft een beschrijving van de situatie die aanleiding geeft tot het voorstel;
 - b. Marktomstandigheden: Geeft indicaties van actuele marktverhoudingen en tarieven;
 - c. Doel van de transactie: Geeft een korte beschrijving van wat met het voorstel wordt beoogd
 - d. Uitwerking: Geeft een korte beschrijving van de wijze waarop het beoogde doel gerealiseerd zal worden; het effect van de voorgestelde transactie op de toekomstige financieringsbehoefte en risicoprofiel;
 - e. Alternatieven: Geeft (voor zover aanwezig) andere mogelijkheden om hetzelfde doel te bereiken, met eventuele voor- en nadelen;
 - f. Motivatie: Korte omschrijving waarom voor dit specifiek voorstel gekozen is;
 - g. Randvoorwaarden: Geeft de beperkingen aan waarbinnen de transactie kan/mag worden uitgevoerd;
 - h. Besluit: Is de formele vastlegging van het genomen besluit door middel van ondertekening ervan door de Directeur-Bestuurder en geldt als een mandaat voor de uitvoering er van.
 - a. 7.4.5 In een transactievoorstel voor Derivaten wordt minimaal aandacht besteed aan: De toegevoegde waarde van het gebruik van het derivaat in vergelijking met traditionele instrumenten;
 - b. De gevolgen voor het toekomstig tegenpartij- of kredietrisico en de andere risico's uit hoofdstuk 2;
 - c. Toetsing aan het Treasurystatuut;
 - d. Toetsing van kritische kenmerken van derivaat en onderliggende waarde (RJ 290);
 - e. Ontwikkeling van de marktwaarde van het Derivaat op basis van twee scenario's (1% daling en 2% daling);
 - f. Omschrijving van de onderliggende waarde.
- 7.4.6 Het aangaan van transacties geschiedt aantoonbaar tegen marktconforme voorwaarden. Offertes worden gebenchmarkt en bij minimaal twee partijen opgevraagd. Indien er wegens omstandigheden slechts één offerte verkrijgbaar is, dan zal dit met redenen beschreven worden in het transactievoorstel, indien dit vooraf bekend is, en/of in de terugkoppeling. Indien vooraf bekend is dat slechts één partij offerte kan uitbrengen, dan zal een procedure in het transactievoorstel opgenomen worden, die erop gericht is te voorkomen dat een niet marktconforme aanbieding geaccepteerd wordt.
 - 7.4.7 In het transactievoorstel wordt een procedure opgenomen voor het geval dat een transactie niet binnen de randvoorwaarden uitgevoerd kan worden.

7.5 Interne en Externe Informatievoorziening

- 7.5.1 Zodra de Treasury-adviseur (extern) een transactie uitvoert, informeert hij, middels een schriftelijke Terugkoppeling terstond (de Directeur-Bestuurder en) de leden van de Treasurycommissie hierover. De manager Financiën dient op basis van de terugkoppeling per omgaande te (laten) controleren of de overeenkomst is uitgevoerd binnen de randvoorwaarden van het goedgekeurde Transactievoorstel. 7.5.2

De manager Financiën legt verantwoording af aan de Directeur-Bestuurder over het gevoerde Treasury-beleid en de resultaten van geëffectueerde transacties en maatregelen. De transacties worden afgezet tegen de doelstellingen uit het vigerende Treasuryjaarplan.

- 7.5.3 Het Treasuryjaarplan bevat minimaal de volgende onderwerpen: financieringsbehoefte, beleggingen, Borgingsplafond en de ruimte daaronder, Tegenpartijrisico, ontwikkelingen externe regelgeving, ontwikkeling leningenportefeuille, resultaat beoordeling WSW, markt- en renteontwikkelingen Actiepunten voor het nieuwe boekjaar worden vastgesteld en gedurende het jaar gemonitord.
- 7.5.4 Het Normenkader wordt in een apart hoofdstuk in het Financieel Jaarplan opgenomen.
- 7.5.5 De RvC wordt, middels de Treasuryrapportage en de notulen van de bijeenkomst van de Treasurycommissie, minimaal drie keer per jaar geïnformeerd over de ontwikkeling van de treasury-activiteiten. In de Treasuryrapportage wordt gerapporteerd over de voortgang van de acties zoals die in het Treasuryjaarplan staan genoemd.
- 7.5.6 De Directeur-Bestuurder legt minimaal tweemaal per jaar verantwoording af aan de RvC over het gevoerde Treasury-beleid.
- 7.5.7 In de toelichting op de jaarrekening wordt op een transparante, complete en inzichtelijke wijze verantwoording en inzicht gegeven in de interne organisatie en de samenstelling en omvang van de beleggingsportefeuille en de (voorzover aanwezige) Derivatenportefeuille inclusief contractuele bepalingen zoals Margin calls, Breakclauses en eventuele overige Additional termination events, met de liquiditeitsrisico.

8. Ondertekening

Het Treasurystatuut heeft de status van een bestuursbesluit en dient door de RvC te worden goedgekeurd. Het statuut wordt jaarlijks getoetst aan de actualiteit en, indien nodig, gewijzigd.

Vastgesteld:

Deventer, d.d.: _____

Naam: _____
Directeur-bestuurder

Handtekening: _____

Goedgekeurd:

Deventer, d.d.: _____

Naam: _____
Voorzitter Raad van Commissarissen

Handtekening: _____

Bijlage 1: Begrippenlijst

Additional termination events:

In een Derivatcontract beschreven situaties of gebeurtenissen, die kunnen leiden tot het (direct) opvragen, opeisen van vorderingen.

AFM:

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) houdt toezicht op de financiële markten: op sparen, beleggen, verzekeren en lenen.

Autoriteit woningcorporaties:

De Autoriteit woningcorporaties is de integrale toezichthouder die vanaf 1 juli 2015 het financieel toezicht (tot 1 juli 2015 uitgevoerd door CFV) en het volkshuisvestelijk toezicht (tot 1 juli 2015 uitgevoerd door ILT) combineert. De saneringsfunctie wordt via mandatering gedelegeerd aan het WSW. De Autoriteit woningcorporaties is een eigenstandige toezichthouder binnen de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), die haar taken onafhankelijk uitoefent. Zij houdt toezicht op rechtmatigheid, governance, integriteit, financiële continuïteit, bescherming maatschappelijk bestemd vermogen, solvabiliteit en liquiditeit, de kwaliteit van financieel risicomanagement, beheer, aansturing en verantwoording, en op compensatie.

Bankieren (of 'near banking'):

Betreft 'het aantrekken van geldelijke middelen speciaal met het doel die vervolgens aan derden uit te lenen. (conform BTiV artikel 106 lid 1 sub d.)'.

Basisrente:

De rente in een basisrentelening-contract, die voor de volledige looptijd vastligt. Bovenop de basisrente komt de opslag voor een kortere looptijd.

Basisrentelening:

Een lening waarin de marktrente (exclusief opslag) voor een lange periode wordt vastgelegd en de krediet-liquiditeitsopslag voor een kortere periode. De minimale eerste looptijd tot eerste opslagherzieningsmoment bedraagt vijf jaar.

Beleggingen:

Door toegelaten instellingen of Verbonden ondernemingen conform de Woningwet uitgezette middelen die tijdelijk niet benodigd zijn om aan hun lopende financiële verplichtingen te voldoen, m.u.v gestorte margin call en leningen u/g in de vorm van interne financiering. Het uitzetten van middelen bij een financiële onderneming (bijv. op rekening-courant of op spaarrekening) of een Collegiale lening is een belegging.

Beschikbaarheidsrisico:

Het risico dat geldgevers niet bereid zijn om (tegen acceptabele tarieven) geld te lenen respectievelijk het risico dat onvoldoende mogelijkheden aanwezig zijn tot het doen van aflossingen als er overvloedige liquiditeit is of dreigt te ontstaan.

Borgingsplafond:

Het borgingsplafond is de maximale WSW-geborgde leningenportefeuille per (einde) jaar. Het borgingsplafond wordt jaarlijks vastgesteld door het WSW voor het lopende jaar en/of tweede jaar en/of derde jaar afhankelijk van de risicobeoordelingsklasse, en is gebaseerd op de dPi-opgave op basis van de Begroting en de Meerjarenbegroting.

Broker bemiddelaar:

Een tussenpersoon die financiële contracten tot stand brengt tussen twee partijen waarvoor een bemiddelingsprovisie in rekening gebracht wordt.

BTiV:

Besluit Toegelaten instellingen Volkshuisvesting betreft een nadere invulling van de Woningwet en bevat regels over de toelatingen, rechtsvormen, organisatie van een corporaties, het bestuur, de financiering, toegestane tegenpartijen, maar bijvoorbeeld ook regels over investeringen in niet-DAEB vastgoed.

Cap:

Een Cap is een renteoptie met een afscherpende werking. De koper van de Cap ontvangt, als de geldmarktrente op vooraf bepaalde data hoger is dan de contractrente (strike), het verschil van de verkoper. Bij een lagere geldmarktrente vindt geen verrekening plaats. De koper van een Cap betaalt een premie die onder meer afhankelijk is van de looptijd en de contractrente.

Collegiale lening:

Een Collegiale lening is een lening van een toegelaten instelling/woningcorporatie aan een andere toegelaten instelling/woningcorporatie. Een Collegiale lening kan opgenomen worden of verstrekt worden. In RTiV artikel 40a zijn wettelijke bepalingen opgenomen waaraan een Collegiale lening moet voldoen. Daarnaast heeft het WSW voorschriften voor het afsluiten van Collegiale leningen, zoals o.a. toestemming van het WSW en een voorgeschreven te gebruiken leningovereenkomst collegiale geldlening toegelaten instellingen.

Controller:

De functionaris belast met de control-functie.

CSA:

Credit Support Annex is een overeenkomst bij een ISDA raamovereenkomst, die voorziet in kredietbescherming door regels te stellen voor marktwaardeverrekening en onderpand.

DAEB:

Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB) is de aanduiding van bepaald bezit waaronder hetzelfde verstaan wordt als onder de term borgbaar bezit. De eerste categorie bestedingsdoelen waarvoor het WSW borg kan/mag staan betreft investeringen in (1) woongelegenheden; (2) woon-zorgcomplexen; (3) woonschepen met ligplaatsen; (4) woonwagens en -standplaatsen; (5) kindertehuizen en jeugdinternaten; (6) sclave huse; (7) grond behorende bij de in de aanhef genoemde woongelegenheden. Daarnaast borgt het WSW leningen voor andere categorieën zoals beschreven in bijlage I behorende bij artikel 10 lid 1 onder d. van het Reglement van Deelneming van Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (zie: <http://www.wsw.nl/corporaties/reglement-van-deelneming/reglement-van-deelneming/>).

Debt Service Coverage Ratio (DSCR):

De debt service coverage ratio (DSCR) is een kengetal dat aangeeft of er voldoende operationele kasstromen worden gegenereerd voor rente en werkelijke aflossing. Hoe hoger de DSCR, des te gunstiger. Het WSW heeft een eigen methodiek waarop zij haar DSCR bepaalt. In deze methode wordt uitgegaan van een minimaal onderhoud bij exploitatie tot einde levensduur van € 700 per verhuureenheid. De theoretische jaarlijkse aflossing wordt bepaald door het vreemd vermogen, gecorrigeerd met de gemiddeld gerealiseerde verkoopopbrengsten en voor een restwaarde van € 5.000 per verhuureenheid, af te zetten tegenover de gemiddelde restant levensduur van het bezit.

Dekkingsratio:

Kengetal van het WSW, dat de verhouding weergeeft tussen het bedrag aan uitstaande WSW-geborgde leningen en de waarde van het bij het WSW ingezette onderpand.

Derivaten:

Zie rente-instrumenten.

Downgrading:

Een neerwaartse bijstelling van een credit-rating door een Rating Agency die deze heeft verstrekt. Dit wordt een 'downgrading' genoemd. Een downgrading kan zowel het gevolg zijn van bijvoorbeeld algemene (markt)omstandigheden maar ook van specifieke zaken waarmee de betreffende organisatie te maken heeft.

Euribor:

Staat voor Euro InterBank Offered Rate. Het is het tarief dat banken elkaar in rekening brengen voor kortlopende financiering. Het geldt als de gangbare referentierente voor kortlopende leningen.

European Market Infrastructure Regulation (EMIR):

EMIR is een Europese verordening, die 15 maart 2013 is ingegaan, om de handel en risico's in OC-Derivaten veiliger en transparanter te maken. De EMIR regelgeving onderscheidt in drie verschillende risico-classificaties: FC (Financial Counterparty), NFC+(Non-Financial Counterparty plus) en NFC- (Non-Financial Counterparty minus). Afhankelijk van de uitstaande ongedekte Derivatenpositie vallen woningcorporaties over het algemeen onder de NFC- categorie, omdat zij haar Derivaten heeft afgesloten ter dekking van bedrijfsrisico's, waarop de lichtste vorm van regelgeving van toepassing is. Partijen dienen onderling vast te leggen onder welke categorie de tegenpartij valt. Partijen dienen een geschillenregeling en een reconciliatieregeling overeen te komen. Voor nieuw af te sluiten Derivaten geldt tijdige confirmatie volgens EMIR-regels. Vanaf 2014 geldt een rapportageplicht voor lopende Derivaten vanaf 16 augustus 2012 aan een transactieregister (trade repository).

Externe Treasury-adviseur:

De externe Treasury-adviseur staat onder toezicht van de AFM en heeft geen direct (geldelijk of anderszins) belang bij het afsluiten van transacties en de uitkomst van te nemen beslissingen. De externe Treasury-adviseur verricht treasury-werkzaamheden, welke in een contract zijn vastgelegd.

Financieel jaarplan:

Het Financieel jaarplan bestaat uit de Begroting, de Meerjarenbegroting (MJB) en het Treasuryjaarplan.

Governancecode woningcorporaties:

De code bevat zowel principes als concrete bepalingen die de organen van de woningcorporatie en hun leden in acht zouden moeten nemen. De principes kunnen worden opgevat als moderne, en inmiddels breed gedragen, algemene opvattingen over goede governance. De woningcorporatie vermeldt elk jaar in haar jaarverslag op welke wijze zij de principes van de code in het afgelopen boekjaar heeft toegepast. Het is aan iedere woningcorporatie indien zij afwijkt van de code aan te geven waar en waarom zij afwijkt van de code.

Herfinancieringsrisico:

Zie Beschikbaarheidsrisico.

ISDA:

Een 'ISDA' is een raamovereenkomst voor het aangaan van Derivaten. Deze is ontwikkeld door de International Swaps and Derivatives Association. De ISDA bestaat ten minste uit een Master Agreement en een Schedule. In de Master Agreement worden geen aanpassingen gemaakt: voor afwijkingen van en aanvullingen op condities uit de Master Agreement wordt de Schedule gebruikt. In aanvulling op deze documenten kan ook een CSA worden overeengekomen. De ISDA is een Engelstalig, juridisch document.

Kasgeldlening:

Het lenen van een vast bedrag gedurende een vaste periode (meestal een veelvoud van een maand) tegen een van te voren afgesproken vergoeding.

Liquiditeitsbuffer:

De som van de liquide middelen van een toegelaten instelling, haar direct of vrijwel direct liquide te maken beleggingen en de direct opeisbare en met het oog op het bereiken van een voldoende omvang van die buffer aan te wenden leningsfaciliteiten.

De definitie van de liquiditeitsbuffer als werkkapitaal conform het WSW is 10% van de jaarhuur plus vergoedingen als liquide middelen op de rekening.

De wettelijke Liquiditeitsbuffer is de beschikbaarheid van liquiditeiten ten behoeve van (toekomstige) marktwaardeverrekening-verplichtingen (conform BTiV artikel 108) onder een rentedalingsscenario van 2%.

Liquiditeitsrisico:

Onder liquiditeitsrisico wordt verstaan het risico dat een partij niet tijdig aan alle betalingsverplichtingen kan voldoen.

Looptijd:

De periode die resteert tot het moment dat de voorwaarden van een lening of belegging wijzigingen. Onderscheid wordt gemaakt naar:

- Liquiditeitstypische looptijd: de periode die resteert tot het moment dat de lening (o/g) moet worden afgelost dan wel een belegging (u/g) vrijvalt.
- Rentetypische looptijd: de periode die resteert tot het moment dat de rente op een lening of belegging een herziening ondergaat.

Margin call:

Een margin call is een in een CSA afgesproken liquiditeitsverplichting, die liquide aangehouden moet worden bij de tegenpartij en dient als onderpand indien de marktwaarde van Derivaten bij die tegenpartij negatief is. De margin call kan dagelijks of maandelijks bepaald worden op basis van de marktwaarde van de Derivaten bij die tegenpartij en gecorrigeerd voor een afgesproken threshold-bedrag.

Near banking, 'bankieren':

Zie bankieren

Onderhandse lening:

Verhandelbaar bewijs van deelname in het vreemde vermogen van een onderneming voor een van te voren overeengekomen periode tegen een van te voren overeengekomen vergoeding.

Open positie:

Een open positie is een positie in een financieel derivaat, waartegen nog geen onderliggende waarde (een variabele lening) is aangetrokken en/of waarvan de looptijd van het financieel derivaat langer loopt dan de onderliggende waarde

Opslagrisico:

Het risico dat de opslag, die de financierbank boven de marktrente (Euribor/Swaprente) op financiering in rekening brengt, op het herzieningsmoment hoger is dan op het moment van afsluiten.

Professionele belegger:

Professionele belegger zoals gedefinieerd in de Wet op het financieel toezicht (Wft) zijn: banken; beheerder van een beleggingsinstelling, van een instelling voor collectieve beleggingen in effecten (icbe), van een pensioenfonds of van een daarmee vergelijkbare rechtspersoon of vennootschap; beleggingsinstelling of -onderneming; nationaal of regionaal overheidslichaam of overheidslichaam dat de overheidsschuld beheert; centrale bank; financiële instelling; internationale of supranationale publiekrechtelijke organisatie of daarmee vergelijkbare internationale organisatie; market maker; onderneming wiens belangrijkste activiteit bestaat uit beleggen in financiële instrumenten, het verrichten van securitisaties of andere financiële transacties; pensioenfondsen of daarmee vergelijkbare rechtspersoon of vennootschap; persoon of vennootschap die voor eigen rekening handelt in grondstoffen/Derivaten; plaatselijke onderneming; rechtspersoon of vennootschap die aan twee van de volgende omvangvereisten voldoet (balans ten minste € 20 mln.; netto-omzet ten minste € 40 mln.; eigen vermogen ten minste € 2 mln.); verzekeraar.

Raamovereenkomst:

Overeenkomst tussen twee partijen, waarbij de algemene voorwaarden en de belangrijkste bijzondere voorwaarden van toekomstige transacties vooraf worden overeengekomen. In de Raamovereenkomst worden geen aanpassingen gemaakt: voor afwijkingen van en aanvullingen op condities uit de Raamovereenkomst wordt de Bijlage gebruikt, waarin ook de marktwaardeverrekening afgesproken kan worden. In bijlage I en II van de Beleidsregels gebruik financiële Derivaten woningcorporaties worden modelovereenkomsten voor respectievelijk de Raamovereenkomst en de Bijlage voorgeschreven.

Rating agency:

Onafhankelijke organisatie die zich onder meer toelegt op de beoordeling van de lange termijn kredietwaardigheid van tegenpartijen. Bekende rating agencies zijn Standard & Poor (S&P), Moody's en Fitch. Kwalificaties voor een goede kredietwaardigheid zijn als volgt:

Moody's		S&P		Fitch		Kwaliteit
Lange termijn	Korte termijn	Lange termijn	Korte termijn	Lange termijn	Korte termijn	
Aaa	P-1	AAA	A-1+	AAA	F1+	Uitzonderlijk
Aa1		AA+		AA+		Uitstekend
Aa2		AA		AA		
Aa2		AA-	AA-			
A1	P2	A+	A-1	A+	F1	Goed
A2		A	A-2	A	F2	
A3		A-				
Baa1	P-3	BBB+	A-3	BBB+		F3
Baa2		BBB		BBB		
Baa3		BBB-		BBB-		

Rentecap:

Zie Caps.

Renteconversie:

Bij een renteconversie dient over een bestaande lening de rente voor de opvolgende rentevastperiode opnieuw te worden overeengekomen.

Rente-instrument:

Een rente-instrument (derivaat) is een financieel contract waarmee het renterisico over een lening of belegging kan worden veranderd of beïnvloed. Onderscheid wordt gemaakt naar instrumenten met een fixerende werking (het tarief wordt vastgelegd) en instrumenten met een beschermende werking (het tarief wordt gelimiteerd). Een rente-instrument kan het (her)financieringsrisico niet beïnvloeden.

Renterisico:

De mogelijkheid dat het toekomstige resultaat en/of vermogensverhoudingen nadelig worden beïnvloed als gevolg van ontwikkelingen in de rente.

Roll-over lening:

Een overeenkomst tussen twee partijen om gedurende een langere periode (meestal tussen 2 en 10 jaar) geld te lenen waarbij de rente periodiek wordt herzien. De rente is meestal gekoppeld aan het Euribortarief.

Bij een Roll-over met variabele hoofdsom kan bij renteaanpassing (b.v. maandelijks bij 1-maands Euribor) eveneens de hoofdsom worden gewijzigd (tussen 20% en 100%). Een Roll-over met variabele hoofdsom combineert de voordelen van een lange financiering (lage bancaire opslagen, langdurige beschikbaarheid) met de voordelen van kasgeldfinanciering (grote flexibiliteit, lage tariefstelling).

RTiV:

Regeling Toegelaten instellingen Volkshuisvesting bevat nadere regels betreffende Toegelaten instellingen Volkshuisvesting en Verbonden ondernemingen conform Woningwet ter uitvoering van hoofdstuk IV van de Woningwet en het Besluit Toegelaten instellingen Volkshuisvesting.

Stresstest:

Een stresstest is een simulatie op basis van een aantal extreme (rente)scenario's waarmee bepaald wordt wat de gevolgen en risico's (b.v. liquiditeitsrisico, kredietrisico) zijn.

Swap:

Het Engelse woord Swap staat voor ruil. Bij een Swap (ook wel Rentewap) komen twee partijen overeen renteverplichtingen met elkaar te ruilen. De ene partij betaalt gedurende de looptijd van de swap een vaste rente aan de tegenpartij waarbij de tegenpartij als tegenprestatie een variabele rente betaalt (meestal Euribor). De onderliggende hoofdsom waarover de renteberekening plaats vindt, wordt niet uitgewisseld. De hoogte van de vaste rente wordt aan het begin van de looptijd van de Swap afgesproken. De variabele rente hangt af van de ontwikkeling van de geldmarktrente (meestal Euribor). De gangbare rentetypische looptijd voor de vaste rente is twee tot tien jaar, de gangbare variabele rente is drie of zes maanden.

Er wordt onderscheid gemaakt naar:

- **Payer Swap:** de koper van een Payer Swap betaalt een lange rente (Swaptarief) in ruil voor de ontvangst van een korte rente (Euribor)
- **Receiver Swap:** de koper van een Receivers Swap betaalt een korte rente (Euribor) in ruil voor de ontvangst van een lange rente (Swaptarief).

Swaprente:

Het tarief dat banken met een hoge kredietwaardigheid (AA-rating) elkaar in rekening brengen bij het aangaan van een renteswap. Het tarief geldt als de gangbare referentierente voor langlopende leningen.

Tegenpartijrisico:

Het risico dat een tegenpartij bij een transactie niet aan de aangegane verplichting kan voldoen, zoals bij een faillissement.

Termijndeposito:

Het beleggen van een vast bedrag gedurende een vaste periode (meestal een veelvoud van een maand) tegen een van te voren afgesproken vergoeding.

Terugkoppeling:

Is een schriftelijke vastlegging en verantwoording van een afgesloten transactie, die direct na afsluiten door de gemandateerde functionaris wordt opgesteld en aan de Treasurycommissieleden verstuurd wordt. Hierin worden de belangrijkste modaliteiten van de transactie vastgelegd, het tarief gebenchmarkt en verantwoord of aan de randvoorwaarden is voldaan.

Toezichtbelemmerende bepalingen:

Toezichtbelemmerende bepalingen zijn bepalingen in financiële contracten die verwijzen naar het toezichtinstrumentarium van de minister en/of Aw en die dat toezicht kunnen hinderen. Niet alleen het expliciet noemen van de wetsartikelen uit de Woningwet en Bbsh, betreffende het toezichtinstrumentarium, maar ook het voorkomen van begrippen, die verwijzen naar de betreffende toezichtsbevoegdheden uit die artikelen uit het Bbsh en/of de Woningwet, maken dat het contract mogelijk als toezichtbelemmerend gezien wordt. Het betreft de volgende drie begrippen: 'aanwijzing', 'bewindvoerder'/'onder bewindstelling' en 'voorafgaande goedkeuring' in relatie tot de genoemde artikelen. Vanaf 2012 zijn toezichtbelemmerende bepalingen niet toegestaan. Indien deze in bestaande contracten zijn opgenomen dient dit gemeld te zijn bij Aw, een herstelplan opgesteld te zijn, en heeft men een inspanningsverplichting om deze te verwijderen.

Treasurybeleid:

In het Treasuryjaarplan wordt de richting en de middelen aangegeven waarmee de organisatie de treasuryactiviteiten voor het komende jaar zal uitvoeren.

Treasuryjaarplan:

In het Treasuryjaarplan (TJ) worden het voorgenomen Treasurybeleid en de operationele Treasury-activiteiten in een bepaald jaar beschreven. Hierin staat vermeld het volume tot welk bedrag dat jaar geldleningen kunnen worden aangetrokken. Het TJ is onderdeel van het Financieel Jaarplan en gebaseerd op de laatste begroting en (meerjaren) begroting. Het TJ wordt middels besluit vastgesteld door de Directeur-Bestuurder en goedgekeurd door de Raad van Commissarissen)

Treasurystatuut:

Treasurystatuut geldt als een gedragscode en regeling voor het sturen en het beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden financiële en operationele risico's.

Treasurycommissie:

De Treasurycommissie is het adviesorgaan voor de Directeur-Bestuurder bestaande uit de Directeur-Bestuurder, manager Financiën (voorzitter), de Adviseur Vastgoed, de Controller en de Externe treasury-adviseur. De Treasurycommissie adviseert de Directeur-Bestuurder over financierings- en risicobeheervoorstellen.

Verbonden onderneming:

Verbonden onderneming conform de Woningwet.

Voorwaartse fixatie:

Ruim voor de contractuele conversiedatum wordt met de geldgever de rente op een lopende lening voor de opvolgende rentevast-periode overeengekomen.

Wft:

Wet op het financieel toezicht. Hierin wordt het toezicht op de financiële sector in Nederland geregeld.

WSW:

Waarborgfonds Sociale Woningbouw zorgt middels een zekerheidsstructuur dat woningbouwcorporaties tegen gunstige rentetarieven geld voor sociale woningbouwprojecten en de bouw van maatschappelijk vastgoed kunnen aantrekken.

